

[Henry Christensen.]

hertil, er det venstres klare ønske, at vi kan føre en sådan drøftelse på sagligt grundlag, uden at der afsættes bitterhed til skade for fremtidige muligheder. Jeg føler mig overbevist om, at så modne er de to partier, også i deres indbyrdes forhold, at vi kan gøre dette, og at vi netop gennem en værdig holdning viser styrken i de to partiers gensidige respekt over for hinanden.

I en kritisk artikel, som hr. Poul Møller i går har skrevet i Berlingske Tidende om forliget og dets følger, anfører han, at det konservative folkeparti havde ønsket en anden linje fulgt, nemlig for det første at søge boligproblemerne løst, for det andet at vente noget med at tage stilling til den statsfinansielle situation og for det tredje at drive på med en skattereform. Ja men herom var vi jo enige nok; men havde venstre indtaget den samme uforbeholdne holdning, havde vi ikke nået nogen af de tre mål, hr. Poul Møller her stiller op, og som vi var enige om som målsætning.

Vi har i januar foreløbig fået tilvejebragt to væsentlige forlig, som både venstre og de konservative lægger vægt på, og som er firkantede, nemlig boligforliget og forliget, der giver tidsterminer og sikrer behandlingsformen for den også af begge partier så stærkt ønskede skattereform. Men jeg må have lov til klart at fastslå, at disse resultater er nået i kraft af venstres oprindelige holdning. Da afgiftsforslagene forelå i begyndelsen af december måned i fjor, afviste venstre klart nok regeringens daværende oplæg, men vi erklærede os under visse forudsætninger villige til forhandling. Derved, og alene derved, blev vi i stand til som en ufravigelig betingelse at forlange en boligløsning som det første, der måtte ske. Det radikale venstre sluttede sig den 13. december til dette standpunkt; det vil jeg ved denne lejlighed gerne sige det radikale venstre tak for.

Dette førte til det nævnte boligforlig, der blev til gennem drøftelser mellem 4 partier. Resultatet, som jeg forstår man også er glad for hos de konservative, forudsatte naturligvis, at de fire partier måtte bøje deres synspunkter mod hinanden; selve indholdet af boligforliget vil der jo i øvrigt blive lejlighed til at drøfte om et par dage. Men

såvel boligforliget som forliget om skattereformen, som altså også de konservative er glade for, blev kun muligt, fordi venstre tilsagde forhandling også om den aktuelle økonomi. Uden denne holdning, som man kritiserer venstre for, var de andre betydningsfulde resultater højst sandsynligt blevet udskudt mange år fremover.

Disse resultater er for hele det danske samfund så væsentlige, at jeg allerede af den grund ikke et eneste øjeblik er i tvivl om, at venstre i sin oprindelige holdning handlede positivt, forsvarligt og rigtigt; men jeg beklager, at man ikke også fra konservativ side var parat til at indtage samme forhåndsholdning. Når man i disse dage taler om brud på fortidig linje, vil jeg advare — jeg tror os begge — mod at bruge for stærke ord; det mener jeg ikke situationen nødvendiggør. Men hvis man altså vil tale om brud på den hidtidige linje, må jeg fastslå, at stillingen dog er den, at venstre og de konservative ikke tidligere startede med absolut forhåndsafvisning.

I 1962 var der indgående forhandlinger om den økonomiske stilling, forhandlinger, som førte til omsforliget med tilslutning af begge partier. I marts 1965 var der på ny indgående forhandlinger. De endte resultatløst, fordi det samlede resultat, som dengang kunne opnås, efter vor opfattelse var dårligt og uforsvarligt. At indgå på forhandling er ikke det samme som at love et enigt enderesultat. Et ansvarligt parti må såvel kunne sige ja som sige nej efter en samlet vurdering af et muligt resultat. At man også bør kunne sige nej, bør måske især hr. Niels Westerby tænke på.

Det var altså ikke et brud på det fortidige, når venstre var parat til at forhandle. Det var derimod et brud, når hr. Poul Møller denne gang ubetinget afviste at deltage i nogen realitetsforhandling, hvori også regeringens afgiftsforslag indgik. Jeg læser da også Berlingske Tidendes leder i går sådan, at man i allerhøjeste grad sætter et spørgsmålstegn ved, om det var klogt med denne kategorisk afvisende holdning på forhånd. Venstre beklager, at denne kategorisk afvisende holdning blev fastholdt under enhver af de forløbne faser, og jeg må fastslå, at skiftet i forhold til tidligere fælles indstilling hos de to partier lå i denne nye,